



---

## Beleidsscenario's - 2018

---

### 1. Introductie

De wijkgemeenten Santpoort en Velsbroek zijn blij met de warme geloofsgemeenschappen, die ze momenteel vormen. Tegelijkertijd krimpen en verouderen beide wijkgemeenten. Dit heeft gevolgen voor allerlei praktische aspecten zoals predikantsplaatsen, gebouwen, organisatiestructuur, inzet van schaarse vrijwilligers enzovoort. Gesprekken en discussies daarover gaan allerlei verschillende kanten op. Er is behoefte aan uitgangspunten en een kader om richting te geven aan de gedachtevorming en aan het beleid van de kerkenraden.

De uitgangspunten en de richting worden bepaald door vragen zoals:

- Wat is voor ons essentieel als geloofsgemeenschap?
- Gaan we zo lang mogelijk door op dezelfde voet?
- Zijn er mogelijkheden om toch meer mensen bij de geloofsgemeenschap te betrekken?  
Bijvoorbeeld jongere plaatsgenoten die nu niet bij de geloofsgemeenschap betrokken zijn.
- Welke vormen van gemeente-zijn zijn nodig en mogelijk om andere doelgroepen bij het geloof te betrekken?

Als er behoefte is aan een richting en een kader, dan is het raadzaam tijd te nemen voor bezinning en niet te snel allerlei praktische vragen op de agenda te zetten.

*Dit document legt een aantal keuzes voor een mogelijk kader voor.*

### 2. Traject / Proces

De kerkenraad heeft tot taak om ruimte en richting te geven aan de gemeente. Daarom hebben de gezamenlijke kerkenraden een traject gestart om een goed beeld te krijgen van wat er leeft in de gemeente ten aanzien van de toekomst. Tot nu toe zijn er vier gemeentebereaden georganiseerd: twee in Santpoort en twee in Velsbroek.

Er is een werkgroep gevormd bestaande uit een externe begeleider, twee predikanten, drie gemeenteleden (die toevallig ook alle drie lid van het College van Kerkrentmeesters zijn). De Werkgroep heeft de opdracht de kerkenraden te adviseren over de richting van het beleid. De werkgroep moet een aantal scenario's presenteren, die passen bij de roeping van de gemeente. Dit mede op basis van de gemeenteberaden, zodat er een breed draagvlak kan ontstaan voor de te kiezen koers.

De commissie heeft zich eerst bezonnen op de kernwaarden waar de gemeenten voor staan. Afhankelijk van de accenten in deze kernwaarden zal uiteindelijk voor een scenario gekozen kunnen worden. Die keuze zal vervolgens richting geven voor tal van praktische aspecten van het beleid.

### 3. Kernwaarden

De werkgroep stelt voor als centrale kernwaarde te kiezen:

#### **Ontmoeting met God, met elkaar en met de wereld**

De drie hoofdwaarden van deze kernwaarde hangen samen als de drie poten van een kruk. Als één van de poten ontbreekt valt de kruk om. Het is dus belangrijk dat alle drie hoofdwaarden in alles steeds aanwezig zijn en dat er een evenwicht is in aandacht en energie die besteed wordt aan elk van de hoofdwaarden. De drie poten moeten alle drie immers even lang zijn.

Wel kan één hoofdwaarde in een bepaalde situatie of activiteit leidend zijn, zoals wij hieronder zien. Dan blijven de andere hoofdwaarden ook aanwezig. De waarden en waardevolle elementen van ons gemeentezijn die tijdens de gemeenteberaden genoemd werden hebben wij verder ingedeeld volgens deze 'kapstok':

<i>Ontmoeting met God</i>	<i>Ontmoeting met elkaar</i>	<i>Ontmoeting met de wereld</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- persoonlijk geloof</li> <li>- verbinding naar God</li> <li>- woordverkondiging</li> <li>- lofprijzing</li> <li>- eredienst</li> <li>- liturgisch jaar</li> <li>- toerusting</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- warme gemeenschap</li> <li>- omzien naar elkaar</li> <li>- verbondenheid</li> <li>- trouw aan elkaar</li> <li>- een gastvrije houding</li> <li>- een goede plek om samen te komen</li> <li>- bereidheid van leden om tijd, energie en geld te geven</li> <li>- maaltijden samen</li> <li>- handwerkgroep</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- omzien naar mensen buiten de gemeente in dorp en wijk en wereldwijd</li> <li>- laagdrempeligheid / open huis</li> <li>- gastvrijheid</li> <li>- diaconale zorg</li> <li>- presentie / zichtbaar aanwezig en beschikbaar zijn voor dorp en wijk</li> <li>- missionair / kerk naar buiten zijn</li> <li>- bereidheid uit de eigen comfortzone te stappen</li> <li>- zorg voor het milieu (groene kerk)</li> <li>- oecumene /regionale samenwerking</li> </ul>

### 4. Wat voor kerk zijn wij en willen wij zijn?

*Hoe geven deze waarden nu richting aan het beleid van de gemeente(n)?*

Als we deze hoofdwaarden daadwerkelijk evenwichtig handen en voeten willen geven, dan moeten we eerst vaststellen hoe de gemeenten er nu voor staan.

Afgaande op de geluiden tijdens de gemeenteberaden heeft de hoofdwaarde 'Ontmoeting met elkaar' de meeste aandacht en prioriteit. De hoofdwaarde 'Ontmoeting met de wereld' de minste.

Willen we kiezen voor een scenario dat zo veel mogelijk gericht is op behoud van het bestaande?

Of geven deze kernwaarden en de stand van de gemeenten aanleiding om voor meer vernieuwende

scenario's te gaan?

Van hieruit zijn enkele richtingen denkbaar, waaruit besluiten over praktische vragen gaan voortvloeien:

1. We gaan meer investeren in de 'Ontmoeting met God'.
2. We houden het hoofdaccent op 'Ontmoeting met elkaar'.
3. We gaan meer investeren in de 'Ontmoeting met de wereld'.

Uiteraard zijn er ook tussenvormen denkbaar. Om tussen vormen te formuleren helpt het om eerst deze drie richtingen te formuleren. En in alle gevallen is het van belang de sterke punten van de gemeenten in te zetten en de zwakke punten waar mogelijk te versterken.

## 5. Betekenis van de kernwaarden

De vertaling van deze kernwaarden naar concreet beleid is een grote uitdaging. En bij alles moeten we ons realiseren dat we zuinig moeten zijn met onze energie: doen wat het zinvolste lijkt. Waar gaat nu teveel tijd in zitten en waar te weinig? Waar worden we blij van?

We verkeren gelukkig in de positie dat we deze discussie met elkaar voeren zonder dat er door tijdsdruk op korte termijn pijnlijke beslissingen moeten worden genomen:

1. Allereerst omdat we behoorlijke financiële buffers hebben. De jaarlijkse, en groeiende tekorten kunnen worden opgevangen, pijnlijke maatregelen op korte termijn zijn gelukkig niet nodig. → Zie de bijlagen met de ontwikkeling van het ledenaantal, de financiële bijdragen van de afgelopen jaren en de ontwikkeling van ons vermogen.
2. Naar verwachting is het emeritaat van Marianne Vonkeman in februari 2023 en dat van Gilda Polderman in april 2026. Dat zijn natuurlijke momenten om in de pastorale bezetting wijzigingen aan te brengen. Mogelijkheden om dat voor die tijd te doen ontbreken immers, tenzij met wederzijdse instemming.

*Welke richting, welk scenario er ook gekozen wordt, veel van wat er nu gebeurt blijft de komende jaren gewoon gebeuren. Dit noemen we het basis-scenario, dat hierna wordt toegelicht.*

*De vraag is of we het bij dit basis-scenario willen houden of dat we extra energie, inzet van mensen en/of financiën willen investeren in versterking van één of meer van onze kernwaarden. En of we dus ook andere activiteiten willen verminderen. Dat zijn keuzes. In de paragrafen 5.2, 5.3 en 5.4 worden deze mogelijk keuzes toegelicht in sub-scenario's.*

### 5.1. Het basis-scenario 'het goede behouden'

Doorgaan met wat je al deed, lijkt de makkelijkste weg, maar is natuurlijk ook een keuze. Er zal *altijd aandacht zijn en blijven voor eredienst, pastoraat, diaconie en missionair werk*. Een keuze die we bewust maken omdat het recht doet aan onze kernwaarde 'Ontmoeting met God, met elkaar en met de wereld'.

We gaan door met waar we als wijkgemeentes sterk in zijn, en dat kan en mag ook verschillen tussen Velsbroek en Santpoort. Wij gaan in principe ook door met het ontplooiën van missionaire en diaconale activiteiten in beide wijken. Afhankelijk van het gekozen sub-scenario bestaat de kans dat hiervoor meer inzet van vrijwilligers noodzakelijk is!

*Maar dit betekent niet dat alles bij het oude blijft!*

Want de gemeente blijft krimpen, het aantal vrijwilligers blijft afnemen en de inkomsten lopen terug. In de bijlages vindt u hierover meer achtergrondinformatie.

Daarom:

- gaan we meer en meer samenwerken tussen Santpoort en Velsbroek
- wordt zo nodig betaalde ondersteuning ingezet als vrijwilligers ontbreken,
- gaan we nadenken over een efficiëntere organisatievorm voor de kerkenraad
- en maken we plannen voor de toekomst voor onze gebouwen.

Concreet betekent dit:

1. Tot en met 2022,
  - behouden we onze twee gemeentepredikanten (1 fte in Velsbroek resp. 0,7 fte in Santpoort)
  - handhaven we de Dorpskerk en het Kruispunt als ontmoetingspunten,
  - waar op vele zondagen erediensten zullen worden gehouden.We nemen de financiële consequenties voor lief, circa €125.000 per jaar.
2. Samenwerking Velsbroek en Santpoort neemt op natuurlijke wijze toe:
  - alle nieuwe initiatieven gaan in principe gezamenlijk tenzij wijkgebonden
  - uitbreiden van gemeenschappelijke kerkdiensten van 2 per jaar (2019) naar minimaal 4 (2020), minimaal 6 (2021) en minimaal 8 (in 2022).
  - kerkenraden komen regelmatig rond bezinnende onderwerpen bij elkaar
  - uiterlijk in 2023 één kerkenraad i.p.v. de huidige drie.
3. We (blijven) zoeken naar besparingen door regionale samenwerking voor ondersteunende diensten.
4. Er wordt een commissie gevormd die de opdracht krijgt de mogelijkheden, voor – en nadelen van alle opties die het voortbestaan van onze gemeente op de langere termijn, te ondersteunen. Concreet is de opdracht:
  - te adviseren over een andere organisatievorm van de kerkenraden
  - te adviseren over de pastorale bezetting vanaf 2023
  - te onderzoeken welke andere mogelijkheden er zijn voor onze kerkgebouwen vanaf 2023 (of eerder). Denk hierbij ook aan afstoten en/of herbestemming van gebouwen (Dorpskerk en/of Kruispunt), verregaande regionale samenwerking. Geen optie is hierbij uitgesloten: verkoop, ander gebruik, nieuwbouw, alles staat open.
  - januari 2022 (of eerder) moeten de opties en consequenties duidelijk zijn en besluiten kunnen worden genomen.
5. xxxxx

## 5.2. En daarnaast: versterking van de focus op 'ontmoeting met God'

*Dit is immers het hart van ons gemeente en kerk zijn!*

We houden de lofzang gaande in de eredienst.

We doen dat ook in allerlei andere activiteiten door de week.

Gemeenteleden komen bij elkaar in kleine groepen, waarin bijbelstudie en gebed plaats vindt.

De leden bemoedigen en ondersteunen elkaar.

Er zijn gebedskringen. Er is een leerhuis. Er zijn cursussen over theologische thema's.

Klassiek georganiseerd pastoraat wordt minder belangrijk, omdat er veel ondersteuning is in de kleine groepen.

Concreet betekent dit, bovenop de acties uit het basis-scenario:

1. Er wordt, naast de bestaande pastorale bezetting, extra capaciteit aangetrokken voor de organisatie van gespreksgroepen, bijbelstudie, trainingen, muziek, koren etc. e.d. We accepteren de meerkosten, bij een 0,3 fte, jaarlijks circa € 17.500
2. De predikanten geven meer prioriteit aan activiteiten rond gemeenteopbouw en -toerusting. Eredienst, kringwerk, muziek, cantorij, kloosterweekenden, stilte wandelingen, en andere vormen van spiritualiteit krijgen prioriteit in het werk van de predikant en gemeente  
Andere activiteiten kunnen hierdoor automatisch minder worden gedaan, zoals niet urgent huisbezoek, publiciteit, missionaire inzet.
3. Kerkgebouw, eredienst en muziek zijn van groot belang als hart van de ontmoeting met God
4. xxxxxxxx

### 5.3. Of daarnaast: versterking van de focus op 'ontmoeting met elkaar'

Ontmoeting en pastoraat zijn de twee belangrijke aspecten bij deze keuze.

Kerkgebouwen en zalen moeten hierop ingericht zijn. Predikanten geven met prioriteit aandacht aan pastoraat.

Er worden met een grote regelmaat activiteiten georganiseerd waarbij de kerkelijke gemeenschap elkaar kan ontmoeten. Er zijn geloofsgesprekken in kleine groepen. Kerkdiensten worden extra opgeluisterd door koren, bijzondere sprekers e.d.

Concreet betekent dit, bovenop de acties uit het basis-scenario:

1. Onze zalen worden opgeknapt zodat ze functioneler en vooral gezelliger worden.
2. Ontmoeting concentreert zich met name in elke wijkgemeente. Intensivering van de contacten tussen de beide wijken (anders dan al in het basisscenario is beschreven) is niet aan de orde. Gezamenlijke kerkdiensten worden niet verder uitgebreid.
3. De predikanten en gemeente geven prioriteit aan pastoraat en aan activiteiten die de ontmoeting met elkaar stimuleren. Bezoekwerk onder jong en oud is van groot belang. Andere activiteiten kunnen hierdoor automatisch minder worden gedaan, zoals publiciteit en missionaire initiatieven. Met grote regelmatig zijn er activiteiten door de weeks in de kerk.
4. xxxxxxxx

### 5.4. Of daarnaast: versterking van de focus op 'ontmoeting met de wereld'

Deze keuze kenmerkt zich door het uitgangspunt dat bij alles wat we doen *nagedacht wordt over de vraag hoe niet-kerkelijke mensen zich hierbij welkom kunnen voelen.*

Vanaf het moment dat iemand binnenstapt en bij alle rituelen en gebruiken tijdens de eredienst wordt rekening gehouden met niet kerkelijke gasten.

Er worden cursussen en andere activiteiten aangeboden aan niet kerkelijke mensen.

Gesprek wordt gezocht met oud kerkleden, die afgehaakt zijn.

Gemeenteleden hebben relaties met niet kerkelijke plaats- en wijkgenoten en nodigen hen uit voor

deze activiteiten en gaan met hen mee.

Het Dorpskerk-Dichtbij project in Santpoort wordt weer opgepakt, mogelijk in een andere vorm. En er wordt extra geïnvesteerd in 'Hart-voor-Velserbroek'.

Gemeenteleden die passie hebben voor bepaalde doelgroepen (bijvoorbeeld jongeren) of missionaire activiteiten worden uitgenodigd, aangemoedigd en gefaciliteerd.

Andere gemeenten in Nederland, die zich hiermee bezig houden worden bezocht om ideeën op te doen. Samenwerking wordt gezocht met andere gemeenten en partijen in Santpoort en Verserbroek, die ook missionair werk tot doel hebben.

Er is diaconale betrokkenheid bij mensen dichtbij en verder weg.

De gemeenten gaan vaker gezamenlijke diensten organiseren.

Concreet betekent dit, bovenop de acties uit het basis-scenario:

1. We bieden in beide wijken ruimhartig ruimte en ondersteunende financiën voor missionaire activiteiten. Een percentage van de begroting wordt hiervoor ter beschikking gesteld in elke wijk.
2. We gaan actief naar samenwerkingsmogelijkheden zoeken binnen elke wijk met b.v. RK-kerk, buurthuizen en de burgerlijke gemeente. De kerkgebouwen worden ingezet en evt. aangepast ten dienste van het dorp.
3. We investeren in diaconale projecten, verweg en dichtbij. We gaan actief deelnemen aan 'het groene kerken'-platform.
4. Onze jaarlijkse bijdrage van €5.000 voor het project Hart-voor-Velserbroek wordt ook na 2020 voortgezet.
5. Extra investeren in publiciteit. (PR medewerker, meer glossy's, website en social media)
6. Samenwerking met Muziek in de Dorpskerk
7. Met voorrang opzetten van een flexibele organisatie met 1 kerkenraad. We accepteren dat het vermogen sneller slinkt dan bij de andere opties. Verwachte extra jaarlijkse kosten €50.000
8. Gemeente en predikant besteden minder tijd aan pastoraat en toerusting, meer aan missionaire activiteiten. (of: missionaire werker neemt deze taken over)
9. xxxxx

## 6. Tot slot

Wensen en verlangens omzetten in concreet beleid is niet eenvoudig. We hebben als werkgroep een poging gedaan. *Duidelijk is dat het gaat om de vraag: Wat willen we versterken en wat hebben we daarvoor over?* Tussen de sub-scenario's zit geen harde muur, er zijn tussenvormen denkbaar. Maar het is goed om ergens vanuit te gaan.

Garantie voor 'succes' is er niet. Er zijn risico's, maar ook kansen. We doen het ook niet alleen voorzelf, maar voor Gods gemeente, dichtbij en verder weg bij de kerk.

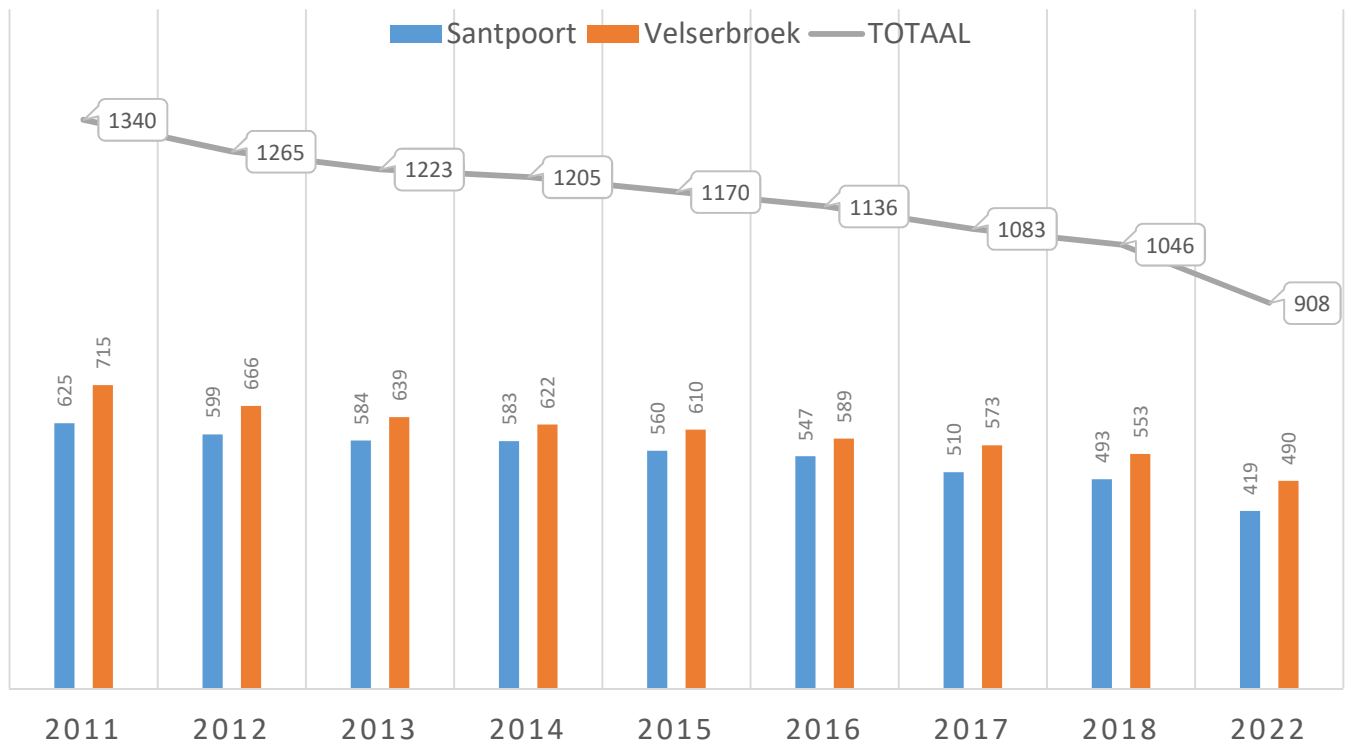
We worden daarbij gedragen door de opgestane Heer!

---

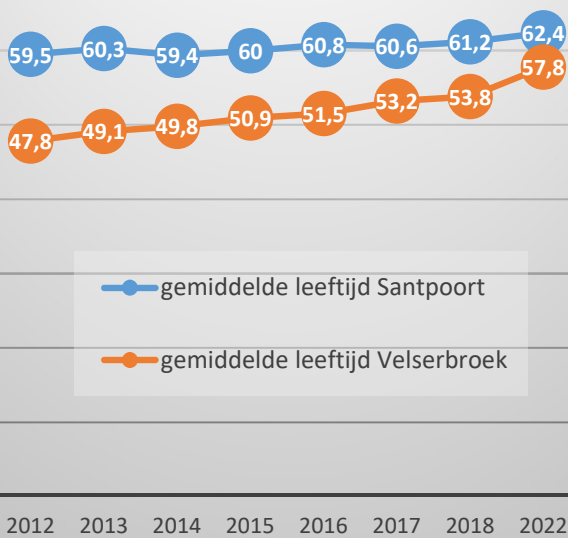
## BIJLAGEN

- A. Ontwikkeling van het ledenaantal inclusief prognose voor ultimo 2022
- B. Ontwikkeling van de financiële bijdragen
- C. Ontwikkeling van de financiële reserves

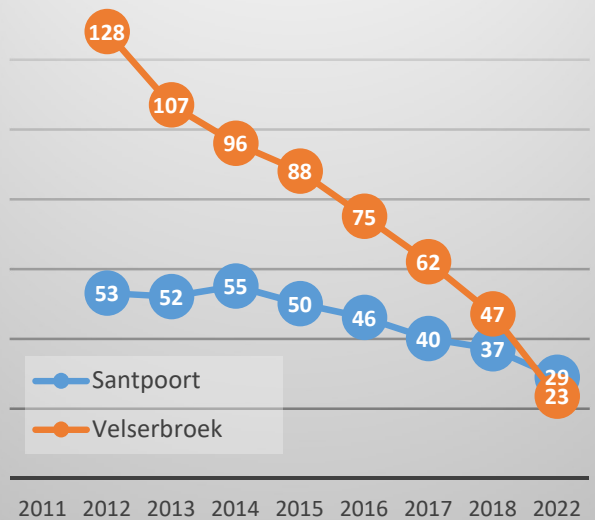
### Aantal doop + belijdende leden per wijk, met prognose voor 2022



### Gemiddelde leeftijd per wijk

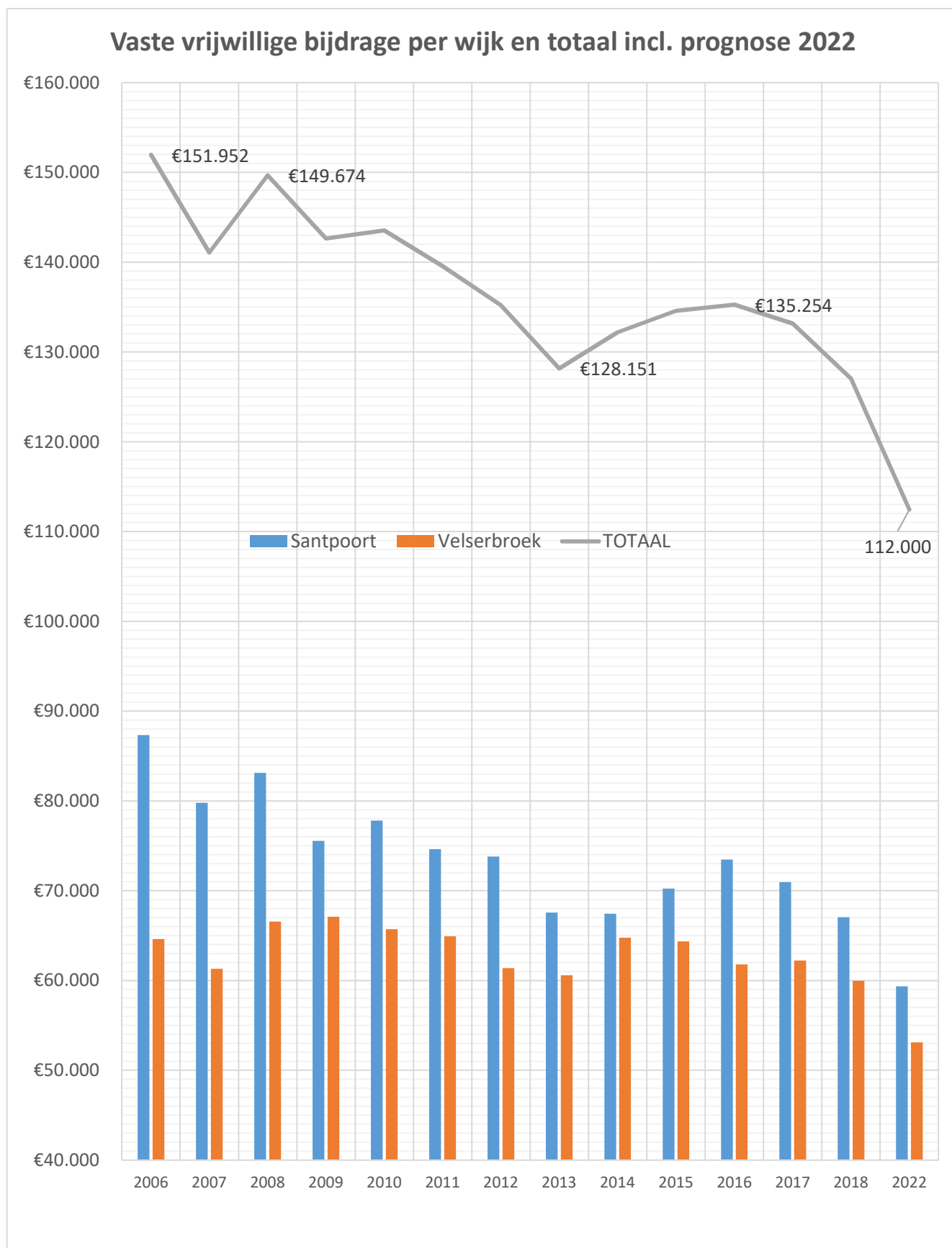


### Aantal leden van 0 t/m 19 jaar per wijk

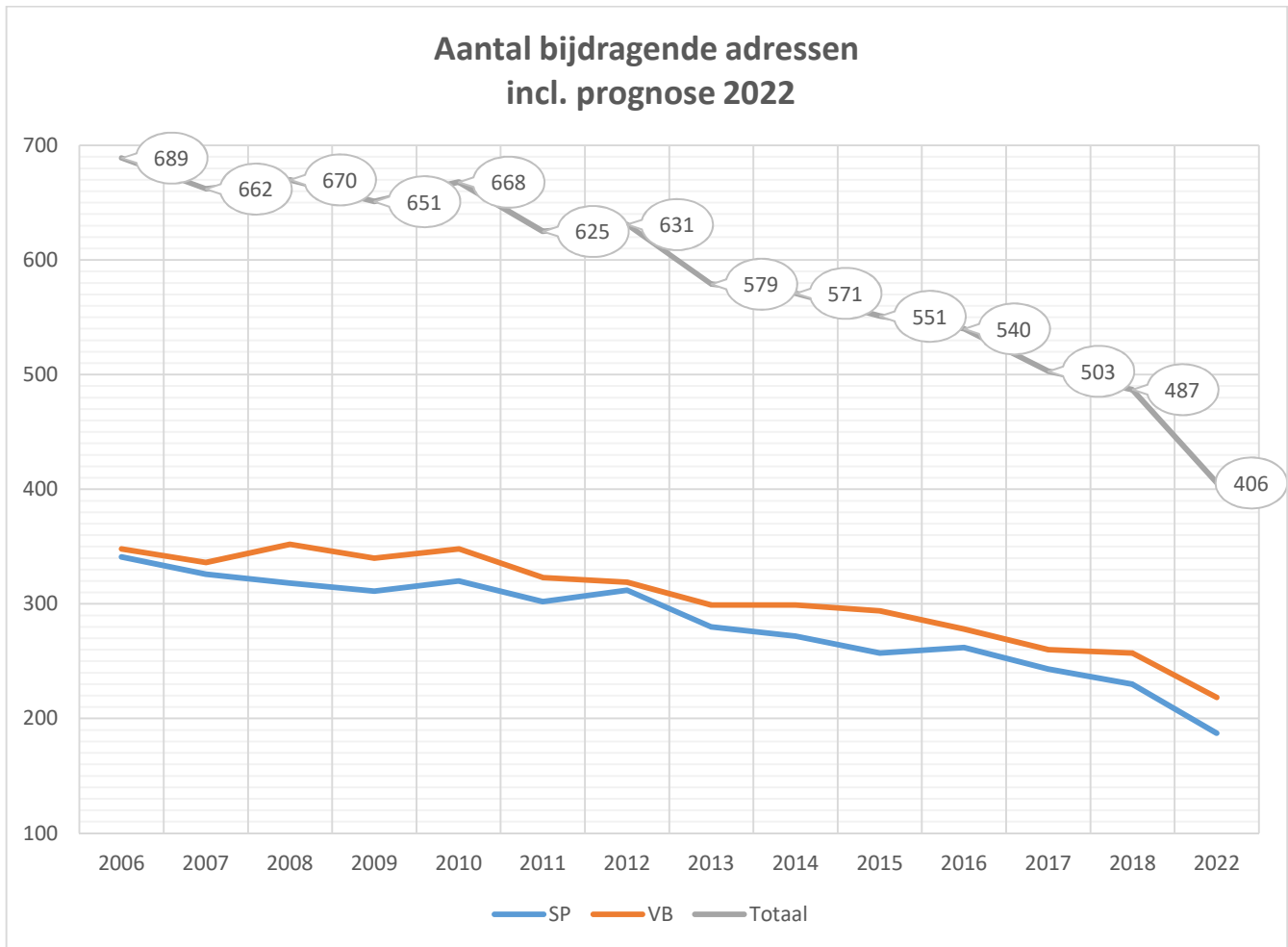


## BIJLAGE B: Ontwikkeling financiële bijdragen met prognose voor december 2022

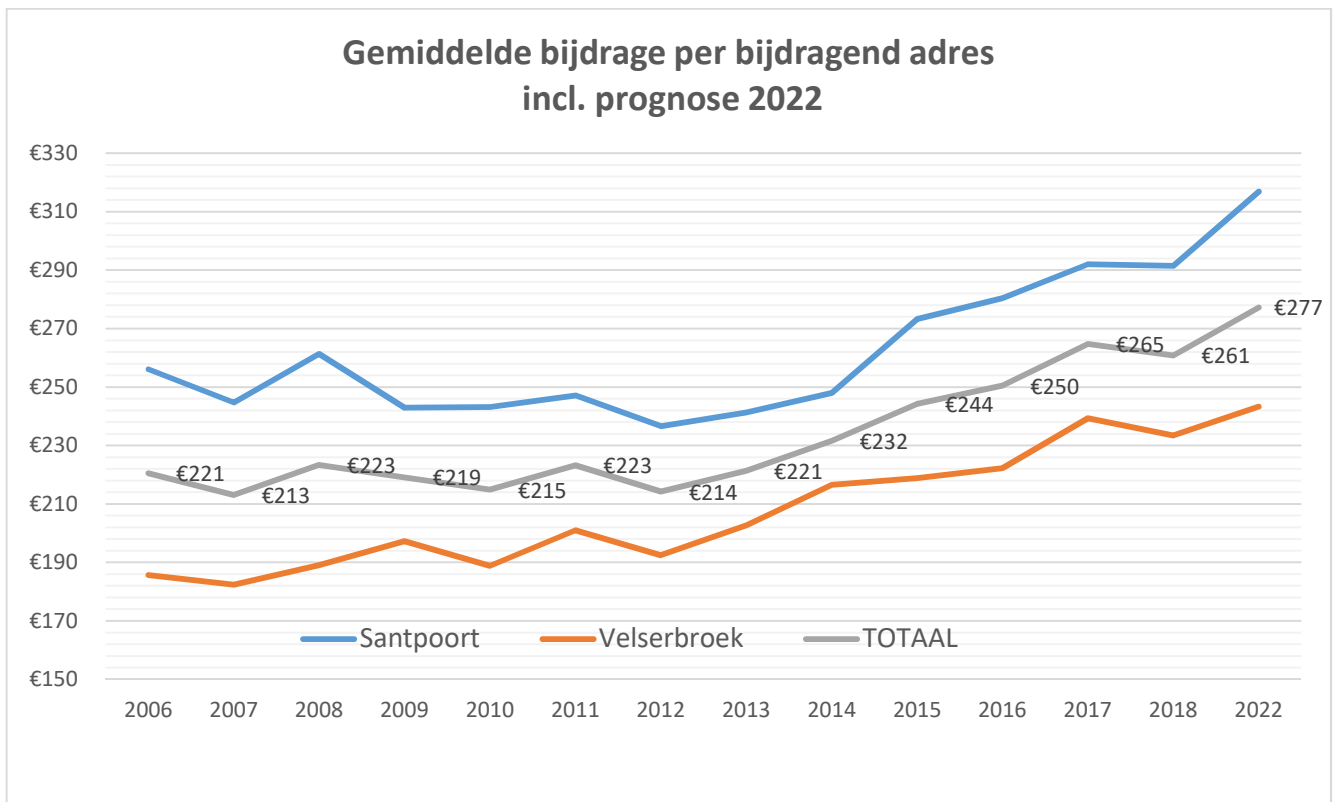
Voor wat betreft de prognose voor 2022 is er rekening gehouden met 3% afname vanaf 2019



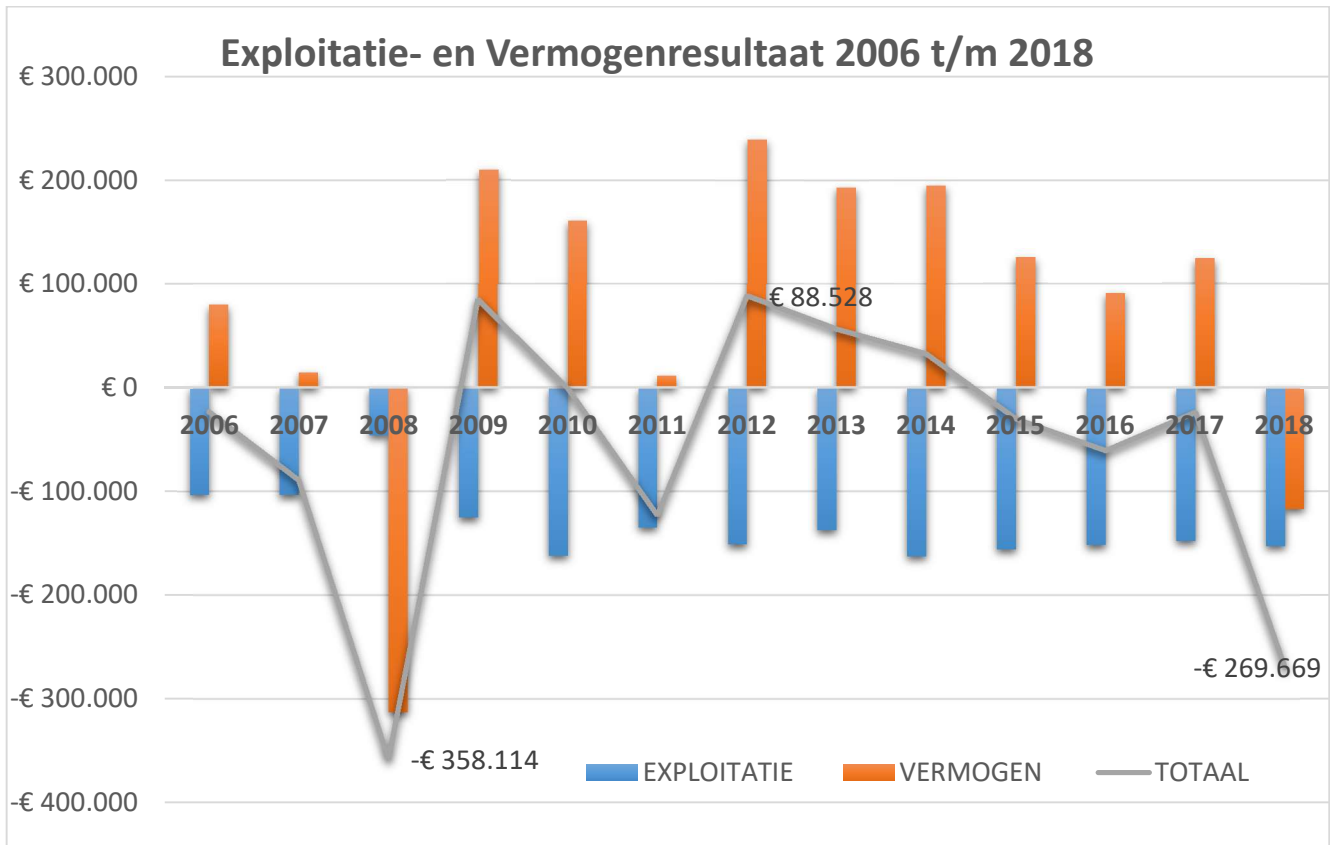




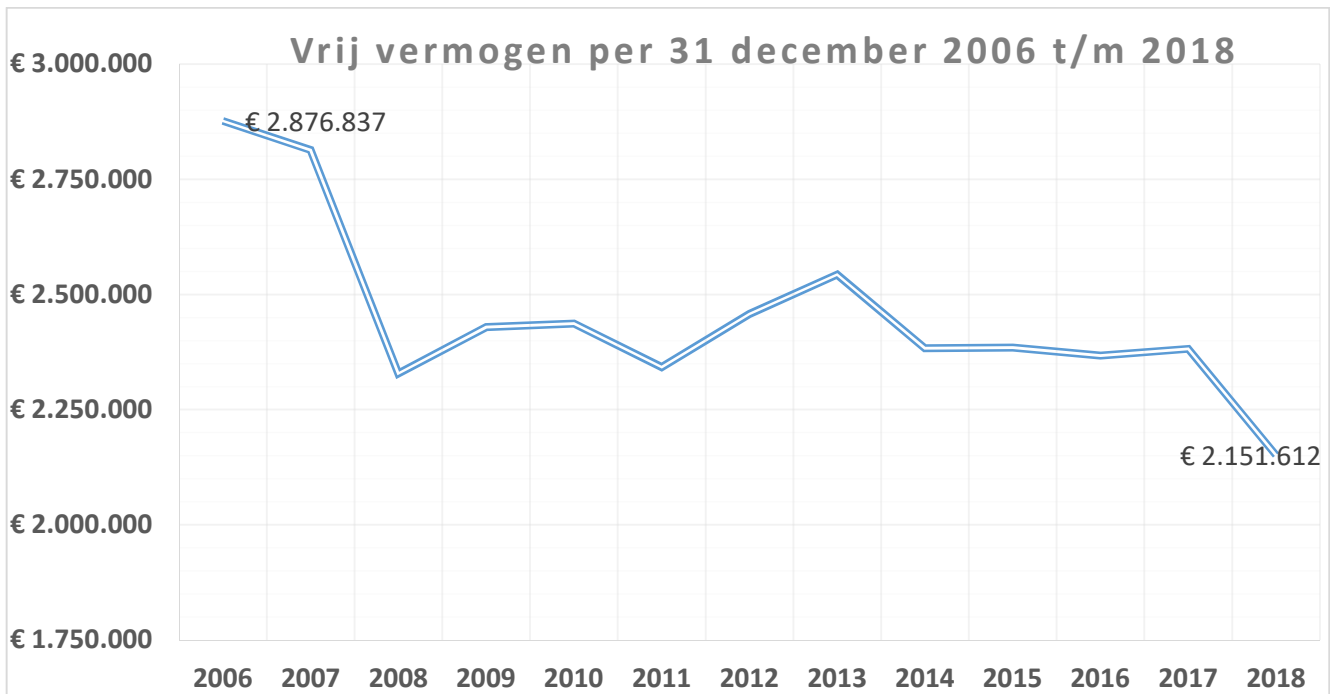
Prognose van de afname aantal gevende adressen is gebaseerd op de gemiddelde afname van 2012 t/m 2018: 5% per jaar in SP; en 4% per jaar in VB.



BIJLAGE C: Ontwikkeling van ons vermogen t/m 2018



Vermogen-resultaat bestaat uit koerswinst (gerealiseerd en niet-gerealiseerd) en opbrengst van rente en dividenden. De bankkosten zijn in mindering gebracht.



Vrij vermogen = direct beschikbare vermogen. Daarnaast staat op de balans ons onroerend goed + inventaris voor een bedrag van €525.776 per 31 dec 2018. De werkelijke waarde is aanzienlijk hoger. In 2007 zijn we met beleggen begonnen. In 2014 is het Kruispunt volledig ons eigendom geworden. De nog resterende schuld aan de RK, en de onderhoudsfondsen, totaal circa €325.000, staan apart op de balans.